

Debattredaktör Mats Olofsson
090-15 11 82
Faxnr: 090-77 46 47 e-post: debatt@vk.se

Körkortsåldern för buss och taxi bör sänkas till 18 år, en gymnasieutbildning införs så att ungdomar kan gå rakt in i yrket från skolan och ett riktat statligt stöd för yrkesutbildning av vuxna förare bibehålls och utvecklas. Det skriver en rad företrädare för svensk kollektivtrafik.

Kollektivtrafik kräver förare

Buss- och taxiförarutbildningen bör åter bli en nationell angelägenhet

MILJÖ- OCH klimatfrågorna ställer stora krav på utökning och utveckling av kollektivtrafiken. Det pågår för närvarande ett intensivt arbete mellan regeringen, myndigheterna och kollektivtrafikens aktörer att utveckla kollektivtrafiken och att öka dess marknadsandel av persontransporter. Kollektivtrafikbranschen överlämnade till regeringen ett gemensamt dokument "Så kan vi fördubbla kollektivtrafiken tillsammans" den 15 maj 2008.

Men för att köra en buss och taxi krävs en förare och då är det angeläget att inte bristen på förare blir den stora flaskhalsen.

KOLLEKTIVTRAFIKENS behov av förareutbildning är mycket stort. Trenden visar på en stark ökning i antalet nyanmälda bussförarjobb. De stora bussbolagen bedriver egen förarutbildning, men de klarar i dag inte eller endast med svårighet sina rekryteringsbehov.

Nyligen sände ledande företrädare för svensk kollektivtrafik tillsammans med en rad skolor och utbildare en skrivelse till statsrådet Jan Björklund. Där uppmanar vi statsrådet att ingripa i frågan och se till att buss- och taxiförareutbildningen återigen blir en nationell och statligt angelägenhet.

BUSS- OCH taxibranschen stora rekryteringsproblem delas med övriga aktörer inom trafiksektorn. Men för buss- och taxibranschen är problemet extra besvärligt eftersom branscherna inte har tillgång till gymnasieungdomarna.

Sverige bör därför utnyttja möjligheten, enligt ett EU-direktiv, att tillåta 18-åringar att köra buss efter genomgången gymnasieutbildning och godkänt yrkeskompetensbevis.

Buss- och taxibranschen har stora rekryteringsproblem.

FOTO: TORBJÖRN JAKOBSSON

Ålderskraven för taxi bör sänkas på motsvarande sätt.

En sänkning av körkortsåldern, från 21 år till 18 år, skulle därmed möjliggöra att bedriva förareutbildning inom gymnasieskolan. I gymnasieutredningen (SOU 2008:27) saknas, på grund av nuvarande körkortsålder, förslag om en förareutbildning inom gymnasieskolan. Det är sålunda viktigt att tillse, om körkortsåldern sänks, vilket utreds av Körkortsutredningen, att det skapas utrymme för buss- och taxiförareutbildning inom gymnasieskolan.

ETT LIKVÄRDIGT alternativ och komplement till utbildning inom gymnasieskolan är yrkeshögskolan. Tanken med utredningsförslaget om yrkeshögskolan (SOU 2008:29) är att det är bland annat marknaden och näringslivets behov som ska styra utbildningarna.

MEN UTREDNINGEN om yrkeshögskolan föreslår att bussförareutbildningen inte platsar in i yrkeshögskolan med hänvisningen till kravet på en viss utbildningslängd – tre terminer eller 300 poäng. Istället hänvisas förarutbildningar till gymnasiekurser inom den kommunala vuxenutbildningen.

Det är sålunda på grund av formalia som det statliga stödet till bussförareutbildningen på yrkeshögskolorna uteblir och inte av näringslivets och marknads behov.

Utredningsförslaget medför stora problem att finansiera de kvarvarande åtta yrkesskolorna där det fortfarande utbildas bussförare. Risken är uppenbar att utan dessa riktade statsbidrag till bussförareutbildningen avstår kommunerna från att bekosta en sådan utbildning och istället prioriteras andra mer populära utbildningar.

UTAN RIKTAT statsbidrag kan kommuner själva prioritera ett generellt statsbidrag, inte bara inom utbildningens områden utan i all kommunal verksamhet.

Behövs pengar till äldreomsorg, så kanske det inte är så lätt att prioritera bussförarutbildning. Risken är påtaglig att exempelvis utbildningarna vid yrkesskolorna i Vilhelmina och Vännäs, som utbildar vardera årligen 40-50 bussförare för hela norra Sverige, läggs ned till följd av utredningsförslaget.

Jan Björklund, det är hög tid att köra vidare. Den 1 oktober ska alla utredningar var klara och beslutena tas. Rätt beslut vore att sänka körkortsåldern till 18 år, att införa en gymnasieutbildning så att ungdomar kan gå rakt in i yrket från skolan och att bibehålla och utöka ett riktat statligt stöd för yrkesutbildning av vuxna förare

- CARINA AXROTH**
Rektor Liljaskolan Vännäs vuxenutbildning
- JAN BOSAEUS**
Ordförande Bussarbetsgivarna och Vd Swebus AB
- HANS CEDERBERG**
Rektor Stockholms transport och fordonstekniska gymnasium, STFG
- JOHAN ESKENGREN**
Regionchef Sverige Arriva Sverige AB
- LARS GAVELIN**
Rektor Vux Vilhelmina Lärcentrum
- ANNA GRÖNLUND**
Förbundsledare Svenska Bussbranschens Riksförbund
- BEATA HAMMARSKJÖLD**
Chef Division Buss Veolia Transport Sverige AB
- JAN HAMRIN**
Personaldirektör AB Storstockholms Lokaltrafik
- PETER JEPSSON**
Vd Bussarbetsgivarna
- ANDERS LUNDSTRÖM**
Ordförande Svenska Bussbranschens Riksförbund och Vd Busslink i Sverige AB
- THOMAS WINSKOG**
Förbundsledare Svenska Taxiförbundet
- CHARLOTTE WÄREBORN SCHULTZ**
Vd Svenska Lokaltrafikföreningen, SLTF